

Taidetestaajat
Etko- ja
jatkomateriaali

TALVISIRKUS
Filmi

10.12.2025–25.1.2026

Etkot

TEHTÄVÄ 1: HURJARUUTU-VIDEOT

- Katso Talvisirkus Filmin Hurjaruutu-videot Hurjaruuthin [YouTubesta](#)

TEHTÄVÄ 2: TEKIJÄT

- Tutkikaa Talvisirkuksen tietoja seuraavilta sivuilta ja Hurjaruuthin nettisivuilta

[Talvisirkus Filmi - Tanssiteatteri Hurjaruuth](#)

- Mitä ammatteja ja osaajia tekijöistä löytyy?
- Miettikää yhdessä tai kukin erikseen:

Jos olisit töissä sirkuksessa, mikä olisi sinun alasi?

Olisitko akrobaatti vai muusikko? Vai ompelija, näyttämöestari, tuottaja, valokuvaaja tai teatterinjohtaja?

TEHTÄVÄ 3: ESITTÄVÄ TAIDE

Tutustu seuraavien sivujen tietoihin

- Mikä yhdistää ja erottaa esittävän taiteen eri lajeja, kuten sirkusta, tanssia, teatteria ja nukketeatetta?
- Mikä ero on perinteisellä sirkuksella ja nykysirkuksella?
- Miltä tuntuu katsoa elävää esitystä verrattuna videon katsomiseen?

TEHTÄVÄ 4: KOKEMUS

- Miltä sirkukseen lähtö tuntuu?
- Mitä odotat esityksestä?

Jatkot

Taitelijakeskustelussa esityksen jälkeen voit kysyä esityksestä ja sirkustaitelijan ammatista. Voit myös kertoa omia huomioita ja mielipiteitä esityksestä.

Arviot vierailu Taidetestaajien sivuilla esityksen jälkeen!

Reflektointiin virittäviä kysymyksiä:

- Mihin kiinnitit huomiota esitystilassa, esityksessä tai esiintyjissä?
- Mistä Talvisirkus mielestäsi kertoi?
- Oliko esityksessä teemaa tai aihetta, joka kosketti sinua?
- Millaisia hahmoja esityksessä oli? Kenestä pidit? Miksi?
- Mikä asia jäi askarruttamaan? Miksi?
- Millainen tunneima esityksessä oli? Mistä se syntyi?
- Miltä tuntuu, kun näet esiintyjän tekemän jotakin erityistaitoja vaativaa?
- Mitä haluaisit kysyä esiintyjiltä ja ohjaajalta?

Esityksen tiedot

Talvisirkus loikkaa tänä talvena elokuvanteon vauhdikkaisiin kulissemiin. Saako Suuri Ohjaaja vallattomat sisäiset joukkonsa kuriin, vai karkaako koko tarina käsistä – ja suoraan sydämeen?

Talvisirkus Filmi on iloinen, ilikurinen ja vauhdikas nykysirkusesitys, jossa elokuvastudiota muistuttavalle areenalle astuvat kaikessa värikkyydessään tunteet ja muut mielen sopukoiden asukit. Se muistuttaa siitä, että jokainen meistä voi löytää onnensa yllättävästä paikasta ja olla oman elämänsä päähenkilö ja ohjaaja.

Maailmanluokan sirkustaiteilijat eri puolilta maailmaa kutsuvat yleisön mukaan yhteiseen leikkiin, jossa näyttämön taika rakentuu silmiemme edessä. Kuka sanoo, ettei elokuvantekokin voi olla yhtä sirkusta?

Astu sisään sirkuksen taikaan, ihmetellään yhdessä ihmisenä olemisen ihanaa kummallisuutta!

Esityksen kesto noin 2 h, sis. välilajan.
Lisäksi Taidetestaajille suunnattujen esitysten jälkeen samassa paikassa järjestetään taiteilijatapaaminen.

Suunnittelijat

Ohjaus ja koreografia: Jyrki Karttunen
Sirkusohjaus: Saku Mäkelä
Sävellys ja musiikin dramaturgia:
Maija Ruuskanen
Lavastus- ja videosuunnittelu:
Mika Haaranen
Pukusuunnittelu: Joonas Huotari-Andreou
Valosuunnittelu: Juho Rahijärvi
Tekninen suunnittelu: Petri Mäkelä
Nukentekijä: Helena Markku
Yleisötyön suunnittelu: Paule Aladin

Esilintyjät

Renata Moura Barcellos Borges (Brasilia):
tanssitrappetsi
Christopher Hartwig (Saksa): triotrapetsi
Joonas Kinnunen (Suomi): rummut,
lyömäsoittimet
Annika Koljonen (Suomi): käsilläseisonta,
tanssiakrobatia
Sofia Motturi (Suomi): jongleeraus,
sirkusharjoittelija
Anna-Maija Nyman (Suomi): kiinalainen tolppa
Karina Peisker (Saksa): German wheel
Kalle Pikkuharju (Suomi): notkeusakrobatia,
käsilläseisonta
Alizé Poitreau (Ranska): kehinutrapetsi
Jouni Aslak Raatikainen (Suomi): basso, kitara,
lyömäsoittimet
Allisa Rinne (Suomi): tanssijaharjoittelija
(vuorottelee Sarasteen kanssa)
Paulina Saraste (Suomi): tanssijaharjoittelija
(vuorottelee Rinteen kanssa)
Milena Schwenkenberg (Saksa): triotrapetsi
Xander Taylor (Saksa): triotrapetsi
Hanna Terävä Varis (Suomi): eläinhahmo
Riina Tikkanen (Suomi): nukketheateri
Eero Vesterinen (Suomi): eläinhahmo
Mari Vuolahti (Suomi): trumpetti, baritonitorvi
Arvi Yrjölä (Suomi): tanssiakrobatia

Mistä osasista sirkusesitys koostuu?

Sirkuslajit

Talvisirkus Filmissä on tiedossa muun muassa seuraavia lajeja ja taidemuotoja.

Nukketeatteri on esitystaitteen muoto, jossa käytetään nukkeja sekä erilaisia hahmoja, naamiota tai esineitä. Nukkenäyttelijät ohjaavat nukkeja.

German wheel on sirkusväline, joka koostuu kahdesta suuresta metallirenkaasta. Sitä käytetään sirkusesityksissä ja myös kilpailuissa urheilussa. Taitelija tekee erilaisia akrobatia- ja voimisteluliikkeitä pyöriään renkaan sisällä.

Kiinalainen tolppa on kumipäälytysten metalliputki. Tolppaa kiivetään ylös ja alas, ja siinä tehdään akrobaattisia liikkeitä. Tolppaa esiintyessä on oltava paksut vaatteet, jotta iho ei pala, ja kumipohjaiset kengät kiiken takia.

Akrobatia. Akrobaatti on taitelija, joka käyttää työvälineenään pääasiassa omaa kehoaan.

Tanssialakrobatissa yhdistyy kaksi taidemuotoa, tanssi ja akrobatia.

Ilma-akrobatia taas tapahtuu lattiatason yläpuolella. Yleisimpiä ilma-akrobatiavälineitä ovat erilaiset trapetsit sekä vertikaalikiikysi tai -kangas.

Talvisirkus Filmissä nähdään keinutrapetsi, duo-/triotrapetsi ja tanssitrapetsi.

Pienimpiä välineitä ovat jongleörin pallot ja suurimmat rakenteita, jotka voivat kantaa useita esiintyjä. Nykysirkuksen tekijät käyttävät perinteisiä sirkusvälineitä sekä uusia keksintöjä ja tiysin arkisia esineitä luoden niille uuden käyttöarkoituksen.

Esityksen runko

Konsepti, idea tai käsikirjoitus on esityksen runko.

Sirkusesityksessä on joskus etukäteen kirjoitettu käsikirjoitus ja joskus taas kohtauksia luodaan yhdessä näkemyksen harjoitusten aikana. Talvisirkus Filmin käsikirjoituksen on kirjoittanut esityksen ohjaaja-koreografi Jyrki Kerttunen.

Ohjaus

Talvisirkus Filmissä teoksen ohjaamisesta vastaavat ohjaaja-koreografi ja sirkusohjaaja.

Ohjaajien työhön kuuluu esityksen sisällön ennakkosuunnittelu ja työryhmän kokoaminen. He ohjaavat niin esiintyjä kuin myös suunnittelijatyöryhmää. Koreografin työtä on tanssin ja liikkeellisen tarinan suunnittelu ja ohjaaminen esiintyjille.

Musiikki

Talvisirkuksessa on joka vuosi kuhunkin esitykseen sävelletty musiikki ja orkesteri esittää musiikin itse joka esityksessä. Musiikin rakenne ja laadut sovitetaan harjoitusprosessissa yhteen sirkusnumeroiden kanssa. Joskus numerot rakennetaan valmiiseen musiikkiin ja toisinaan musiikki sävelletään ja sovitetaan sirkusnumeroon sopivaksi.

Esiintyjät

Talvisirkuksessa on mukana suomalaisia ja kansainvälisiä sirkustaitelijoita, tanssijoita, muusikoita ja muita monipuolisia esiintyjä. Sirkusartistit ovat oman alansa huippuja. Osa heistä on harjoittanut ammattiaan jo useita vuosia, ja osa taas on käynyt pitkän sirkuskoulutuksen.

Lavastus

Esityksen lavastus voidaan rakentaa tietynlaisena kuvitteellisenä paikkana näyttämölle tai paikkanaan visuaalisena tunnelmana. Sirkuksessa lavastus on usein myös toimintaan liittyvä.

Puvut

Pukusuunnittelulla luodaan esityksen hahmot. Sirkuksessa pukujen on oltava toiminnallisia ja turvallisia, jotta ne eivät estä sirkusteknisiä suorituksia tai aiheuta vaurioita. Usein puvut toimivat myös suojana sirkustekniikoissa, esim. estämällä ihon hankaantumista tai pehmentämällä kontakteja välineisiin.

Valot

Valosuunnittelulla voidaan luoda ja rajata tiloja, kohdistaa yleisön huomiota sekä luoda tunnelmia. Valosuunnittelija on mukana esityksen suunnittelussa alusta alkaen.

Videosuunnittelu

Nykyäänä useissa esityksissä hyödynnetään videotekniikkaa. Talvisirkuksessa on projisoitu videokuvia näyttämölle, ja silloin voidaan puhua videolavastuksesta.

Yleisö

Esitykselle tarvitaan katsojat! Yleisö on välttämätön osa esittävää taidetta. Esitys on rakennettu toimimaan yleisöä varten, ja jokainen katsoja on huomioitu, oli yleisö pieni tai suuri, ensikertalaisia tai kokeneita kävijöitä, tai istuvatpa katsojat lavan edessä, molemmilla sivuilla tai ympärillä. Yleisön ja esityksen yhteys on jokaisessa esityksessä ainutkertainen.

Talvisirkuksen historiaa

Perinteisen sirkuksen show rakentuu useasta erillisestä numerosta: sirkustirehtööri juontaa yleisön eteen vuorotellen jonglöörin, akrobaatin, klovnin jne. Uudessa ja nykysirkuksessa esitys on usein yhtenäisempi kokonaisuus, jolla on oma teemansa, joskus jopa tarinansa, ja siihen voidaan yhdistää myös muita taiteenlajeja. Perinteiseen sirkukseen kuuluvat eläimet, nykysirkukseen harvemmin.

Tanssiteatteri Hurjaruuthissa tehtiin 1994 suomalaisen sirkustaiteen historiaa, kun ensimmäinen Joulusirkus-niminen Talvisirkus sai ensi-iltansa. 1990-luvun alussa sirkusta ei vielä laskettu kuuluvaksi taiteen piiriin. Ammattimaista sirkusta oli tuolloin totuttu Suomessa näkemään vain perinteisessä viihteellisemmässä muodossaan kiertävinä telttasirkuksina. Sirkus oli kuitenkin taitolajina jo suosittu harrastus ja monien nuorisosirkusten piirissä alkoi kypsyä taitavaa uutta sukupolvea.

Filmi, järjestyksessään 31. Talvisirkus, täyttää Tanssin talon Erkkö-salin jälleen naurulla, ihastuksen huokauksilla ja suurilla tunteilla. Varhaiset Talvisirkukset toimivatkin linkkinä perinteisen sirkuksen ja uuden sirkuksen välillä – monet suomalaisen nykysirkuksen pioneerit ovat astuneet ammattilaisuuteen juuri Hurjaruuthin Talvisirkuksissa. Sirkukseen alettiin yhdistää tanssia, teatterin visuaalisuutta sekä tarinallisuutta. Ensimmäinen Talvisirkus oli vielä hyvin perinteinen erillisistä numeroista koostuva esitys, mutta jo seuraava Talvisirkus teemoitettiin yhtenäiseksi taiteelliseksi kokonaisuudeksi.

Taidetestaajia Talvisirkuksessa on käynyt vuodesta 2018 alkaen. Tähän mennessä jo noin 22 000 kasiluokkalaista on nähnyt jonkin Talvisirkuksen. Monille perheille Talvisirkuksesta on muodostunut joulunajan traditio, mutta joka vuosi myös uudet yleisöt löytävät Talvisirkuksen parin.

Talvisirkus Ilo ja Talvisirkus Vauhti. Valokuvat: Riku Virtanen

Tanssiteatteri

**Hurja-
ruuth**

www.hurjaruuth.fi